

DEN SOCIALE INVESTERINGSFOND

Bilag til handlingsplanen for DSI

I det følgende har vi udfoldet centrale elementer fra handlingsplanen i bilag. Bilagene giver et mere indgående indblik i arbejdet med sociale investeringer, herunder hvordan de fungerer i praksis, hvad DSI's markedsmodningsopgave består af og private investorers interesse og muligheder for at investere i velfærd.

Oversigt over bilag

Bilag 1: DSI's investeringer og partnerskaber

Bilag 2: Hvordan fungerer sociale investeringer?

Bilag 3: Modning af markedet for sociale investeringer

Bilag 4: Private investorer i sociale investeringer

Bilag 5: DSI og sociale investeringer som en del af politikimplementering

Bilag 1: DSI's investeringer og partnerskaber

DSI har indtil nu foretaget otte investeringer på tværs af de store velfærdsområder og indgået en række udviklings- og rådgivningspartnerskaber, der modner nye sociale investeringer. Alle er samlet i tabellen nedenfor.

Tabel 1: DSI's investeringer og partnerskaber

Investering	Investerings- sum	Investeringsområde	Formål	Partnerskab
<i>Investeringspartnerskaber</i>				
Bekæmpelse af ungdomshjemløshed i Aarhus Kommune	23,2 mio. kr. DSI's andel: 11,6 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	At reducere hjemløshed blandt unge ved at støtte de unge til at bo i og fastholde egen, permanent bolig.	Aarhus Kommune, Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune, Bikubenfonden, Hjem til Alle alliancen og DSI.
Udbredelse af evidensbaseret stressbehandling	2,9 mio. kr.	Arbejds miljø Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	At lindre stresssymptomer og hjælpe sygemeldte borgere, og borgere i risiko for sygemelding tilbage på arbejdsmarkedet.	Fonden Mental Sundhed, Velliv Foreningen og DSI.
Specialiseret hjælp til børn og unge fra familier med misbrug i Brøndby Kommune	3,2 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	At styrke trivsel og tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked for unge, der er vokset op i familier med misbrug.	Brøndby Kommune, TUBA og DSI.
Behandling af voldsudsatte familier i Aarhus Kommune	4,8 mio. kr. DSI's andel: 2,4 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel	At stoppe vold og følger virkninger af vold i nære relationer ved behandling af voldsudøvere og voldsramte.	Aarhus Kommune, Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune, Dialog Mod Vold og DSI.
Stressbehandling i Rudersdal Kommune	1,2 mio. kr.	Arbejds miljø Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	At behandle borgerens stresssygdom og dermed hjælpe dem tilbage på arbejdsmarkedet.	Rudersdal Kommune, Fonden Mental Sundhed og DSI
Forebyggelse af senkomplikationer fra type-2 diabetes i Aarhus Kommune	13,3 mio. kr. DSI's andel: 6,7 mio. kr.	Forebyggelse af livsstilssygdomme	Mindske den sociale ulighed i sundhed og øge trivslen blandt borgere med diabetes ved at forhindre, at udsatte borgere med type-2 diabetes udvikler senkomplikationer som følge af deres lidelse.	Aarhus Kommune, Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune, Steno Diabetes Center og DSI
Styrket læring for udsatte og anbragte børn og unge i Aarhus Kommune	18,8 mio. kr. DSI's andel: 9,4 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel	Støtte de mest udsatte og anbragte børns læring gennem en langsigtet og helhedsorienteret indsats, så de i højere grad kan fastholdes i- og gennemføre folkeskolen og ungdomsuddannelser.	Aarhus Kommune, Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune, Lauritzen Fonden og DSI
Forebyggende indsats til unge hjemløse og unge i risiko for hjemløshed i Roskilde Kommune	3,6 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	Give de unge en stabil boligsituation og støtte til at komme i uddannelse eller arbejde.	Roskilde Kommune og DSI
<i>Udviklingspartnerskaber</i>				
Forebyggelse af svær overvægt og type 2-diabetes	0,3 mio. kr.	Forebyggelse af livsstilssygdomme	At afklare mulige investeringer i community-	Forebyggelsesalliancen (Steno Diabetes cen-

DEN SOCIALE INVESTERINGSFOND

Investering	Investerings- sum	Investeringsområde	Formål	Partnerskab
			indsatser målrettet sygdomsmestring og forebyggelse af senkomplikationer for borgere med type 2-diabetes.	trene, Novo Nordisk Fonden og kommunerne Aarhus, Aalborg og Næstved) og DSI.
Tre kommunale udviklingspartnerskaber	0,9 mio. kr.	Udsatte børn og unge Ind på arbejdsmarkedet Trivsel	At udvikle og implementere sociale investeringer, der løser velfærdsudfordringer, tre kommuner selv har valgt. Guldborgsund ønsker at styrke efterværn for anbragte unge, Holbæk ønsker at styrke beskæftigelsen for borgere med psykiske lidelser og Svendborg ønsker at øge beskæftigelse for borgere med anden etnisk baggrund end dansk bosat i udsatte boligområder.	Guldborgsund Kommune, Holbæk Kommune, Svendborg Kommune.
Bekæmpelse af ungdomshjemløshed	0,1 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	Realiseret som investering.	
Behandling af voldsudsatte familier	0,3 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel	Realiseret som investering.	
<i>Rådgivningspartnerskaber</i>				
Styrket tilbud til sårbare gravide familier		Trivsel Udsatte børn og unge	At bidrage til at udarbejde en investeringscase for at sikre sårbare familier den rigtige hjælp før og efter graviditeten.	Projekt//God Start på Familielivet (Østifterne, Amager og Hvidovre Hospital, Mary Fonden og Dansk Center for Mindfulness ved Aarhus Universitet) og DSI.
Peer-støtte til psykisk sårbare voksne		Trivsel Ind på arbejdsmarkedet	At bidrage til at udarbejde en investeringscase for en frivillighedsbaseret, forebyggende indsats for mennesker med psykisk sårbarhed.	Peer Partnerskabet (Det Sociale Netværk, SIND, Psykiatrisk Center København og kommunerne København, Helsingør og Fredericia) og DSI.

Ud over fondens investeringer og partnerskaber har DSI en pipeline på minimum 25 mio. kr. til realisering inden udgangen af første halvår 2022. DSI's pipeline fremgår af tabel 2. De angivne investeringssummer er ca. beløb.

Tabel 2: DSI's pipeline

Investering	Investerings- sum	Investeringsområde	Formål	Partnerskab
Sundhedsindsats til beboere med svær overvægt i almennyttige boliger	1,0 mio. kr.	Forebyggelse af livsstilssygdomme	At udbrede sundhedsindsats for beboere i almennyttige boliger med svær overvægt i Herlev Kommune.	Herlev Kommune, KAB, LIVA og DSI.
Forebyggende familieindsatser til udsatte familier af anden etnisk baggrund end dansk	5,1 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel	At udbrede forebyggende, familierettede indsatser til udsatte familier med anden etnisk baggrund end dansk i Vejle Kommune.	Vejle Kommune, Social Udviklingscenter SUS og DSI.

DEN SOCIALE INVESTERINGSFOND

Investering	Investerings- sum	Investeringsområde	Formål	Partnerskab
Forebyggelse af senkomplikationer af type-2 diabetes	5,0 mio. kr.	Forebyggelse af livsstils- sygdomme	At forebygge senkomplikationer af type 2-diabetes i Aalborg Kommune.	Aalborg Kommune, Forebyggelsesalliancen og DSI.
Udbredelse af Housing First	3,6 mio. kr.	Udsatte børn og unge Trivsel Forebyggelse af livsstils- sygdomme	At udbrede Housing First-tilgange til alle hjemløse i Ikast-Brande Kommune.	Ikast-Brande Kommune og DSI.
Beskæftigelse af unge med autisme	2,3 mio. kr.	Ind på arbejdsmarkedet Trivsel	Investering i beskæftigelsesindsatsen Klar til Start målrettet autister i Svendborg Kommune.	Svendborg Kommune, KLAR TIL START og DSI.
Beskæftigelse af sygedagpengemodtagere med psykiske lidelser	5,2 mio. kr.	Ind på arbejdsmarkedet Trivsel	Investering i en beskæftigelsesindsats for sygedagpengemodtagere med psykiske lidelser i Slagelse Kommune.	Slagelse Kommune, Empano og DSI.

Bilag 2: Hvordan fungerer sociale investeringer?

Et godt eksempel på en social investering er DSI's investering i unge hjemløse i Aarhus Kommune, der udbreder Housing First-tilgangen. Siden 2009 har der været fokus på at udbrede Housing First, som både i Danmark og internationalt er en af de bedst dokumenterede indsatser i forhold til at få hjemløse i egen, fast bolig og med et mere stabilt liv. Alligevel er det siden 2009 kun 8 pct. af landets hjemløse, der har fået tilbudt indsatsen.

DSI har sammen med Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune og Bikubenfonden foretaget to investeringer i udbredelse af Housing First til hhv. unge hjemløse og unge i risiko for hjemløshed i Aarhus Kommune. Investeringerne har tre mål; at støtte de unge i egen, fast bolig, at styrke de unges selvmestring samt tilknytning til uddannelse og arbejde. Nedenfor beskriver vi, hvordan den sociale investering fungerer.

Strukturelle barrierer forhindrer udbredelse

I arbejdet med at udvikle den sociale investering i Aarhus Kommune viste det sig hurtigt, at en væsentlig barriere for at tilbyde Housing First er, at omkostninger og gevinster er ulige fordelt på tværs af kommune og stat. Omkostninger til indsatsen ligger hos kommunen, mens gevinsterne ved at forebygge og bekæmpe hjemløshed tilfalder både kommune og stat. Det skyldes bl.a., at kommuner får refusion fra staten for at tilbyde hjemløse en midlertidig plads på herberg, hvorimod kommunen selv skal betale for forebyggende indsatser for hjemløse. Det skaber et u hensigtsmæssigt økonomisk incitament, der gør, at det ikke kan betale sig for kommuner at igangsætte Housing First, fordi de mister den statslige refusion, når det lykkes at flytte en hjemløs fra herberg.

Investeringen i Aarhus Kommune er derfor sat op sådan, at DSI via en resultatbetalingsfond betaler for de statslige gevinster ved færre overnatninger på herberg, som kommunen ellers ikke ville få refunderet fra staten. På den måde bliver det også en god investering for kommunen at igangsætte indsatsen.

Hvad er en social investering?

Sociale investeringer er en ny tilgang til at løse velfærdsudfordringer, hvor offentlige myndigheder, eventuelt i samarbejde med private investorer og velfærdsleverandører, *investerer* i indsatser, der skaber bedre liv for den enkelte og økonomiske gevinster i offentlige budgetter over tid.

I sociale investeringer opstiller man tydelig mål for indsatsers sociale og økonomiske gevinster. Investorer bidrager med risikovillig og mere langsigtet kapital, der gør det muligt at sætte indsatser i gang, og myndighederne betaler kun, hvis indsatsen skaber en række aftalte mål for sociale og økonomiske gevinster. Lykkes investeringen med at indfri målene, betaler myndighederne et afkast tilbage til investorerne, som kan geninvesteres i nye indsatser og målgrupper.

Behov for risikovillig kapital

Foruden at overkomme den strukturelle barriere giver den sociale investering mulighed for, at Aarhus Kommune kan løbe den økonomiske og politiske risiko ved at igangsætte en ny, dyr indsats som Housing First. Kommunen får pengene, der gør det muligt at sætte indsatsen i gang, og samtidig er det investorerne og ikke kommunen der taber deres penge, hvis indsatsen ikke skaber de forventede resultater. Bikubenfonden stiller desuden en underskudsgaranti for investeringen, hvormed de tager en del af risikoen.

Forankring fra start

Med sociale investeringer opstiller man tydelige resultatmål, fordi det er opnåelsen af disse, der udløser en betaling fra myndighed til investor. Det betyder, at man med sociale investeringer viser, hvad den sociale og økonomiske gevinst er ved at arbejde forebyggende og på tværs. Med Housing First i Aarhus Kommune bliver der arbejdet på tværs af bl.a. social- og beskæftigelsesforvaltningen. Parterne har på forhånd fastlagt, hvordan udgifter og gevinster skal fordeles, så det ikke er den ene forvaltning, der betaler og den anden, der får alle gevinsterne. Med de præmisser på plads er betalingsmodellen en integreret og forankret del af indsatsen fra start. Hvis den virker som forventet, kan den derfor fortsættes efter investeringen. Det står i modsætning til traditionelle puljer, hvor den økonomiske forankring ikke er givet, når puljen udløber.

Genererer gevinster der kan geninvesteres i mere velfærd

I takt med at investeringen skaber resultater, tilbagebetaler Aarhus Kommune investeringen plus et afkast til DSI og Rådet for Sociale Investeringer i Aarhus Kommune, som vil blive geninvesteret i andre velfærdsindsatser. På den måde vil investeringen, såfremt den lykkes med at indfri de opstillede resultater, generere penge i både kommunen og staten, som vil kunne investeres i nye indsatser og målgrupper.

Investeringen viser samtidig værdien af at samarbejde på tværs og overkomme de strukturelle barrierer, der kan begrænse udbredelse af forebyggende og dyrere indsatser, selvom de skaber menneskelige og økonomiske gevinster. Den vil med andre ord vise, hvordan Housing First er en god investering for både kommune og stat, så flere har incitament til at iværksætte Housing First-indsatser.

Bilag 3: Modning af markedet for sociale investeringer

Helt grundlæggende er arbejdet med at udbrede sociale investeringer et spørgsmål om en kulturændring. Det kræver en stor økonomisk og organisatorisk omstilling at tænke og regne i investeringer frem for rene udgifter. Ligesom det kræver en stor omstilling at samarbejde på tværs af fagområder og fordele udgifter og gevinster, når en indsats skal planlægges. Store omstillinger kræver tid, vejledning og velvilje. At hjælpe denne kulturændring – og dermed modne markedet for sociale investeringer – på vej, er derfor en stor del af DSI's opgave for at sikre en udbredelse af sociale investeringer.

Der er fire væsentlige opgaver i modningen af markedet for sociale investeringer:

- 1. Investeringstænkning hos offentlige myndigheder:** DSI's opgave er at fremme investeringstænkningen, som påvirker alle led af opgaveløsningen. Det drejer sig fx om at opsætte betalingsmodeller, vælge hvilke velfærdsproblemer og indsatser, der er velegnede til investeringer, identificere og afgrænse målgrupper, kortlægge forventede effekter af indsatser, økonomiske gevinster og hvordan, man kobler det til finansiering, afklare hvem der skal involveres i opgaveløsningen både internt hos myndigheden og eventuelt eksternt og endelig, hvordan indsatser og betalingsmål evalueres. Kommuner og regioner kan også selv foretage sociale investeringer fx ved at nedsætte lokale investeringsfonde og puljer. Evalueringer viser, at DSI spiller en vigtig rolle i at fremme denne tænkning lokalt i kommunerne ved at bidrage med erfaringer og ekspertise.
- 2. Investeringsparate indsatser:** DSI skal indsamle evidens og viden til etablering af valide baselines, som investeringer kan udvikles ud fra. Der er en metodisk og dokumentationsmæssig umodenhed på flere velfærdsområder samt i civilsamfundet og blandt private velfærdsleverandører, hvor der ikke er tradition for at måle på resultater og effekter af indsatser. DSI's opgave er at efterspørge og fremme denne tænkning hos myndigheder og leverandører. Hertil er DSI's udviklings- og rådgivningspartnerskaber et væsentligt redskab.
- 3. Investeringsmodeller og standardiserede værktøjer:** DSI's opgave er at skabe investeringsmodeller, som passer til en dansk kontekst, fx resultatbetalingsfonde (se bilag 6). DSI har også til opgave at udvikle standardkontrakter og skabeloner til at opstille business cases mv. Ved løbende at afprøve, raffinere og dele de redskaber er DSI med til at nedbringe transaktionsomkostningerne ved at lave sociale investeringer og dermed gøre det mere attraktivt.
- 4. Fremme ekspertise i sociale investeringer:** Hvis der skal skabes et stærkt marked for sociale investeringer, er der behov for aktører, der kan bidrage til at understøtte udbredelsen af sociale investeringer. Fx er der behov for aktører, som kan forvalte de voksende pengestrømme, som en udbredelse af sociale investeringer vil give, særligt hvis omfanget af private investorer vokser. DSI's opgave består i at identificere institutioner og aktører, der er interesserede i og har kompetencer til at varetage den opgave. Det omfatter bl.a. også samarbejdet med Den Sociale Kapitalfond, banker, konsulenthuse og andre rådgivere.

Tabellen nedenfor beskriver DSI's konkrete opgaver fordelt på forskellige aktører.

Kommuner, regioner og statslige institutioner	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme investeringstænkning herunder at tænke og regne i investeringer frem for udgifter, udvikle business cases og nye betalingsmodeller, identificere velegnede indsatser og designe evalueringsmetoder. • Løse velfærdsudfordringer ved at udvikle og foretage sociale investeringer i tæt samarbejde med aktørerne. • Styrke samarbejde på tværs af forvaltninger og myndigheder og med civilsamfund, private velfærdsleverandører og investorer.
Ministerier og styrelser	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme udbredelse af sociale investeringer. • Samarbejde om videreudvikling af regnemodeller som SØM, udbredelse af ministerielle udviklings- og investeringsprogrammer, og evalueringsmetoder og data. • Styrke samarbejde med filantropiske fonde og civilsamfund.

DEN SOCIALE DEN SOCIALE INVESTERINGSFONDINVESTERINGSFOND

Civilsamfund og private velfærdsleverandører	<ul style="list-style-type: none"> • Forankre og udbrede indsatser som sociale investeringer, særligt for de meget målgruppe- og indsats-specifikke organisationer. • Modne indsatser til fremtidige sociale investeringer, bl.a. ved at opbygge kompetencer og kapacitet til at monitorere og evaluere sociale og økonomiske gevinster ved indsatserne. • Styrke samarbejde mellem offentlige myndigheder og civilsamfundet.
Filantropiske investorer	<ul style="list-style-type: none"> • Forankre og udbrede støttede udviklingsprojekter og signaturprogrammer som sociale investeringer. • Udvikle investeringsmodeller der giver mulighed for, at filantropiske fonde kan investere i sociale investeringer, fx i form af underskudsgarantier. • Styrke samarbejde mellem offentlige myndigheder og filantropiske fonde.
Kommercielle investorer	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikle investeringsmodeller og konkrete investeringer, fx i samarbejde med banker. Det omfatter bl.a. beregning af risiko, due diligence af indsatser og leverandører, etablering af juridisk set up og forvaltning af investering og betalingsstrømme. • Skabe interesse for sociale investeringer og modne et privat investeringsmarked, bl.a. ved at udvikle eksempler på sociale investeringer, som private investorer efterfølgende kan skalere.
Vidensmiljøer og problemdrevne alliancer	<ul style="list-style-type: none"> • Øge interessen for sociale investeringer blandt forskere og øvrige vidensmiljøer og understøtte forskning i sociale investeringer og effektstudier af velfærdsindsatser. • Samarbejde med henblik på at inddrage faglig ekspertise i udvikling og implementering af sociale investeringer. • Sikre datainfrastruktur som understøtter sociale investeringer.
Projektledere og konsulenter	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme ekspertise blandt projektledere og konsulenthuse, så de kan understøtte myndigheder, civilsamfundsaktører og velfærdsleverandører i at udvikle og udbrede sociale investeringer.

Bilag 4: Private investorer i sociale investeringer

DSI har i løbet af sine første år været i dialog med forskellige typer af private investorer for at afklare deres investeringsvilje og -muligheder. Der er generelt stor interesse, men markedet for private investeringer er fortsat umodent, idet det er forbundet med høj risiko, få investeringsparate indsatser, lille skala og et manglende erfaringsgrundlag til at beregne forventet afkast og risiko på.

Tabellen nedenfor viser forskellige typer af private investorer, og hvordan de kan indgå i sociale investeringer. DSI's afdækning af markedet viser, at filantropiske fonde og private investorer som Family Offices (formueforvaltere for velstående familier) på nuværende tidspunkt har størst interesse i og mulighed for at investere, mens pensionselskaber vurderes mindst risikovillige, primært grundet lovgivning på området. For at pensionselskaber kan investere i sociale investeringer, kræver det en betydeligt højere volumen og et mere sikkert grundlag, fx i form af en statslig underskudsgaranti for private, sociale investeringer.

Private investorers motivation, samarbejdsformer og forudsætninger for at foretage sociale investeringer

Type af investor	Motivation	Samarbejdsformer	Forudsætninger
Filantropiske investorer	Ønsker nye måder at sikre forankring af støttede udviklingsprojekter.	<ul style="list-style-type: none"> • Donationer til at forberede og udvikle nye investeringer. • Stille underskudsgaranti, der tager den yderste risiko, så investeringer bliver mere attraktive for øvrige investorer. • Medinvestor i enkeltstående investeringer (som formueforvalter jf. nedenfor). 	<ul style="list-style-type: none"> • Skal flugte med fondenes fundats og strategi.
Family Offices og øvrige formueforvaltere fx fonde	Efterspørger i stigende grad investeringer, der både giver et økonomisk og et socialt eller samfundsmæssigt afkast.	<ul style="list-style-type: none"> • Medinvestor i enkeltstående investeringer. • Investor i samlet investeringsportefølje. • Yde lån til DSI til investeringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Større sikkerhed om beregning af forventet afkast og risiko. • Tilgængelige og attraktive investeringsprodukter.
Store investeringsfonde, pensions- og forsikringsselskaber	Kunder efterspørger i stigende grad investeringer, der både giver et økonomisk og et socialt eller samfundsmæssigt afkast.	<ul style="list-style-type: none"> • Investor i samlet investeringsportefølje. • Investor i speciallavede investeringsprodukter, som DSI udvikler i samarbejde med aktørerne, fx rettet mod sundhed og arbejdsmiljø. • Yde lån til DSI til investeringer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Større sikkerhed om beregning af forventet afkast og risiko. • Investeringer af større volumen. • Statslig underskudsgaranti for private investeringer. • At DSI har en stærk og uafhængig investeringsorganisation for at opfylde Finanstilsynets lovkrav og investorernes egen due diligence.

Bilag 5: DSI og sociale investeringer som en del af politikimplementering

Erfaringer fra både Finland og England viser, at sociale investeringer kan bidrage til at løse centrale velfærdsproblemer, hvis det bliver prioriteret fra centralt hold – det vil sige af politikere og ministerier – og brugt som et redskab i den løbende politikudvikling og –implementering til at tackle udvalgte udfordringer, løfte udvalgte målgrupper eller udbrede virksomme indsatser.

DSI anbefaler, at sociale investeringer på samme vis bliver brugt i den løbende politikimplementering herhjemme. Konkret kan DSI og sociale investeringer anvendes som et supplement til traditionelle puljer. Fordelen ved sociale investeringer sammenlignet med puljer er, at sociale investeringer har større fokus på forankring og effekten af igangsatte indsatser samtidig med, at sociale investeringer genererer gevinster, som kan geninvesteres i andre velfærdsindsatser. Med sociale investeringer får staten og samfundet samtidig mere ud af de afsatte penge, fordi investeringer ikke kun er en udgift eller midler, der skal findes igen, når fx en pulje er udløbet. I stedet bliver investerede midler i kredsløbet, og forventningen er, at de genererer flere midler, som staten kan geninvestere i mere velfærd. Forskellen mellem offentlige puljemidler og sociale investeringer er uddybet i tabellen nedenfor.

	Offentlige puljemidler	Sociale investeringer
Statslige omkostninger	Puljer er udgifter.	Investeringer genererer økonomiske gevinster, der kan geninvesteres i andre velfærdsindsatser.
Tildelingskriterier	Udmøntning primært på baggrund af aktivitet.	Udmøntning på baggrund af resultater.
Vidensopsamling	Typisk tværgående evaluering af implementeringen og indsatsernes sociale effekt, der afrapporteres midtvejs og ved puljens udløb. De økonomiske effekter indsamles oftest ikke.	I sociale investeringer opstilles tydelige resultatomål for indsatsers sociale og økonomiske effekter, fordi opnåelsen af disse udløser betaling til investoren. De sociale og økonomiske effekter dokumenteres løbende og giver hurtigere viden tilbage, som indsats og betalingsmodel kan justeres efter.
Forankring og udbredelse	Økonomisk forankring er ikke givet, når puljen udløber. De enkelte myndigheder mangler ofte incitament til at betale for indsatsen, fordi indsatsens økonomiske gevinster ikke er dokumenteret.	Parterne har på forhånd fastlagt, hvordan udgifter og gevinster skal fordeles, så det ikke er den ene myndighed eller forvaltning, der betaler og den anden, der får alle gevinsterne. Med de præmisser på plads er betalingsmodellen en integreret og forankret del af indsatsen fra start. Hvis betalingsmodellen virker som forventet, kan den derfor fortsætte, når investeringen udløber.

Øget brug af sociale investeringer i politikimplementeringen vil skalere markedet og give mulighed for investeringer, der rækker ud over den enkelte kommune. Det kræver større statslig prioritering, da staten har både størrelsen, kompetencerne og midlerne til at skabe sociale investeringer med større gennemslagskraft. Uden staten vil udbredelsen af sociale investeringer blive mere fragmenteret, ressourcekrævende og langsommelig, da det vil være nødvendigt at modne hver enkelt kommune eller region.

DSI ser to konkrete modeller for, hvordan staten kan få yderligere gavn af sociale investeringer ved at styrke indsatsen over for bestemte målgrupper og udbrede specifikke indsatser og dermed sikre større skala og gennemslagskraft.

Model 1: Staten som investor

Staten kan igangsætte og udbrede indsatser som (med)investor i sociale investeringer og foretage statslige investeringer i kommunale, regionale eller civilsamfundsbaseerede indsatser målrettet bestemte velfærdsudfordringer, målgrupper eller udbredelse af specifikke indsatser og metoder – præcis som DSI er tænkt og anvendt. Skaber investeringen de aftalte gevinster, betaler kommunen og/eller regionen den statslige investering tilbage, inklusiv en risikopræmie til staten, og staten kan derefter geninvestere midlerne i nye velfærdsindsatser.

Brugen af sociale investeringer kan med fordel styrkes ved, at Folketinget løbende afsætter investeringsmidler til at løse bestemte velfærdsudfordringer, løfte udvalgte målgrupper eller udbrede specifikke virksomme indsatser gennem sociale investeringer i politiske aftaler på tværs af velfærdsområderne. Konkret kan Folketinget med fordel øremærke og indskyde midler i DSI, som kan investere på deres vegne. Nedenfor giver vi tre aktuelle eksempler på mulige statslige investeringer. Eksemplerne er baseret på omfangsrige dialoger med interessenter, internationale erfaringer med sociale investeringer og efterspørgslen blandt offentlige myndigheder, civilsamfund og eksterne investorer.

Styrket efterværn for anbragte unge: Sociale investeringer kan bidrage til nytænkningen af efterværnsområdet, som er aftalt i reformen Børnene Først med henblik på at vise, at det betaler sig at investere i bedre støtte til målgruppen og støtte de unge anbragte godt ind i voksenlivet med stærke relationer, bolig, uddannelse og job. En forskningsanalyse viser, at de anbragte unge, som har de største behov, ofte ikke får efterværn i dag, fordi de ikke stiller krav derom (Policy Lab, 2021). Der er altså tegn på, at en økonomisk tænkning går forud for skønsmæssig vurdering i kommunerne. Fordelen ved sociale investeringer er, at man kan øge kommunernes incitament til yde efterværn til de unge, der har behov; at andre investorer kan bidrage, fx filantropisk, at de efterværnsindsatser, som er virksomhedsfulde, kan skaleres, og at midlerne – i modsætning til en traditionel pulje – kan geninvesteres.

Forebyggelse af recidiv blandt tidligere fængselsindsatte: Kriminalforsorgen samarbejder med en bred vifte af interessenter i straffesagskæden, og særligt i forhold til løsladelse vurderer de, at der er potentiale i forhold til at styrke samarbejdet med kommuner og civilsamfund. Internationalt har sociale investeringer vist sig velegnede til at forebygge recidiv og støtte tidligere indsatstes integration i lokalsamfund og arbejde. Inspireret af disse erfaringer kan sociale investeringer være med til at imødekomme de mange faktorer, der kan lede til recidiv, fx ved at styrke samarbejdet med kommuner eller arbejdet med løsladtes omgangskreds og netværk. Udfordringen i dag er, at løsladte ofte risikerer at blive tabt mellem Kriminalforsorg og kommuner, og her kan sociale investeringer skabe løsninger, der styrker samarbejdet og tydeliggør de fælles gevinster ved at undgå ny kriminalitet.

Mistrivsel blandt børn og unge: Andelen af børn og unge som mistrives og diagnosticeres med psykiske sygdomme og udviklingsforstyrrelser, er stigende, men børnene falder ofte mellem to stole, da de hverken hører til i børne- og regionspsykiatrien eller kan få den nødvendige hjælp i kommunen, bl.a. fordi gevinsterne er uklare. Sociale investeringer kan bidrage med risikovillig kapital, der gør det muligt for kommuner at igangsætte mere effektive og specialiserede forebyggende indsatser til målgruppen. DSI kan fx skalere indsatsen Mind My Mind, som er udviklet af Psykiatrifonden og har dokumenteret effekt for målgruppen. Gennem en investering vil DSI kunne forankre indsatsen på tværs af kommune og region ved at synliggøre de afledte sociale og økonomiske gevinster, og hos hvem gevinsterne falder, så kommuner og regioner efterfølgende har incitament til at finansiere indsatsen permanent.

Model 2: Staten som resultatbetaler

Staten kan oprette resultatbetalingsfonde til at betale statslige gevinster af sociale investeringer gennem DSI. Resultatbetalingsfonde gør det muligt at igangsætte og finansiere investeringer på tværs af kommune, region og stat og vil styrke kommuner og regioners incitament til at deltage i sociale investeringer. Resultatbetalingsfonde er velegnede til at løse velfærdsproblemer, der går på tværs af sektorer, fx kommune og stat eller region og kommune, og hvor omkostninger og gevinster er ulige fordelt. Et eksempel er hjemløshed (se boks), et andet er samarbejdet mellem Kriminalforsorgen og kommuner om løsladelse af tid-

En outcomefond på tværs kommune og stat gør det muligt at tilbyde Housing First

Den statslige refusion på herberg gør, at kommuner mangler et økonomisk incitament til at implementere Housing First-indsatser, selvom de er mere effektive og rentable over en årrække. DSI's investeringer målrettet unge hjemløse og unge i risiko for hjemløshed i Aarhus Kommune afprøver derfor potentialerne ved en tværsektoriel resultatbetalingsfond. Her bidrager både Aarhus Kommune og DSI på vegne af staten til resultatbetalingen, da gevinsterne ved at få mennesker væk fra herberg tilkommer både kommune og stat.

DEN SOCIALE INVESTERINGSFOND

ligere indsatte, hvor gode resocialiseringsindsatser i Kriminalforsorgen vil skabe økonomiske gevinster i både kommune og stat i form af færre udgifter til offentlig forsørgelse og reduceret recidiv. Ved at oprette en statslig resultatbetalingsfond, der betaler for de statslige gevinster (besparelser på overførselsindkomst og udgifter ifm. med ny kriminalitet), vil det være betydeligt mere attraktivt for kommuner at indgå i samarbejdet.

Områder med statslig refusion er oplagte for resultatbetalingsfonde. Det skyldes, at den statslige refusion ofte giver kommuner et økonomisk incitament til at iværksætte den indsats, de får refusion for, frem for den indsats, der vil hjælpe borgeren bedst, på trods af at sidstnævnte vil give en besparelse hos kommune og stat samlet set. Områder, hvor der er høj grad af statslig refusion, kan derfor være særligt oplagte til resultatbetalingsfonde, da den sparede refusion kan anvendes til at finansiere resultatbetalingen.

En statslig resultatbetalingsfond kan fx være med til at få flere indvandrere i arbejde, som illustreret i boksen.

Voksne indvandrere uden for arbejdsmarkedet: Det finske Økonomi- og Beskæftigelsesministerium har igangsat en social investering på ca. 14 mio. euro, der skal få 2.500 indvandrere i arbejde. Indtil videre er det lykket at få over 1000 indvandrere i arbejde, bl.a. fordi investeringen giver rum til nye og mere håndholdte tilgange. Investeringen er finansieret af EU-midler og private investorer, og ministeriet og de deltagende kommuner betaler kun, hvis indsatsen skaber økonomiske gevinster i de offentlige budgetter. Samme konstruktion kan vi overføre til en dansk kontekst, hvor for mange ikke-vestlige indvandrere, særligt kvinder, er på offentlig forsørgelse. Staten kan lave en resultatbetalingsfond, som varetager resultatbetalingen af de statslige gevinster, og hvor der indgås aftale med eksterne leverandører.